

פנינים יקרים

מתורת רבותינו הקדושים מביאלא

- ליקוטי אמרים ככתבם וכלשונם מספרי רבותינו הקדושים •

❧ פרשת שמיני ❧

• דברי בינה •

ויהי ביום השמיני וגו'. (ט א)

"כל מקום שנאמר ויהי אינו אלא צער",
[מגילה י:]. ואפשר לומר על פי רמז, 'כל
מקום שנאמר ויהי, דהיינו: בעת שהאדם
מתבונן מה שהיה, היינו: מה שעשה כבר
בעבודת השם יתברך, אזי הוא תמיד
בבחינת ז'י. היינו: שידע ויתבונן תמיד שלא
עשה עדיין כלום, ויהרהר על מעשיו
במרירות ותשובה.

"כל מקום שנאמר והיה, היינו: מה
שהאדם רוצה עכשיו לעשות בעבודת
השם יתברך צריך לעשות תמיד בשמחה.
דהיינו: כל מצוה שהאדם רוצה להתחיל,
צריך לעשותה בשמחה.

עמי נז

• מבשר טוב •

ויאמר משה זה הדבר אשר צוה ה'
תעשו. (ט ו)

איתא בספרא [על פסוק זה]: אמר להם
משה לישראל: אותו יצר הרע
העבירו מלבכם, ותהיו כולכם ביראה אחת
ובעצה אחת לשרת לפני המקום. כשם
שהוא יחידי בעולם, כך תהא עבודתכם
מיוחדת לפניו, שנאמר: ומלתם את ערלת

לבבכם. מפני מה, כי ה' אלקיכם הוא אלקי
האלקים ואדוני האדונים, עשיתם כן ז'ירא
אליכם כבוד ה'. ע"כ.

הבוונה לאותו יצר הרע, הוא היצר
שמכנים לאדם קודם עשיית מצות
שפלות מזוייפת, שאין ערך למצוותיו
ולמעשיו כי מלא הוא עוונות ופשעים. אך
כאמור זו אינה שפלות אמיתית - אלא
שפלות מזוייפת. כי מי שיש לו ענוה של
אמת ובשלמות, מידה זו מולידה באדם
רצון וחפץ גדול לעשות ולקיים עוד מצוות.
כי כשרואה שהשגותיו רחוקים עדיין ממה
שיכול להגיע לפי ערך כוחותיו, הרי זה מחזק
אותו להשתוקק ולעשות יותר ויותר, ובוה
נצמח בקרבו כוחות מחודשים, ורצון גדול
לעשות תמיד חובתו המוטלת עליו.

היצר הרע שבא למנוע מהאדם לקיים
המצות, מכנים בלבו שממילא אין
הוא שווה כלום, ואין חשיבות וערך
למצוותיו. וזה שאמר להם משה רבינו לפני
הקרבת הקרבנות, 'אותו יצר הרע העבירו
מליבכם', כי באמת כל מצוה של כל יהודי,
ואפילו שיהיה בשפל המדרגה - הקב"ה
חפץ בזה מאד מאד.

יסודות עבודת השם פרק א'

• מבשר טוב •

קרב אל המזבח. (ט ז)

מה שאמר משה רבינו לאהרן הכהן "קרב אל המזבח". ופירש רש"י "קרב אל המזבח – שהיה אהרן בוש וירא לגשת. אמר לו משה למה אתה בוש, לכך נבחרת". ע"כ. והיינו שאמר לו משה רבינו, שוודאי שזה טוב מאוד מה שיש לך את מידת השפלות והענות, והרי לכך נבחרת. אך לפני קיום המצות צריך לגשת בלא השבונות, מי ומה אני, ומה ערך למעשי, אלא אדרבה "קרב אל המזבח" כי כן ציווה ה', ואם זה ציווי ה' – ודאי שהוא חשוב מאד. ולכן "קרב אל המזבח" – קום ועשה בחשק וברצון ובזריזות. ורק אחר קיום המצות, צריך שיהיה מידת השפלות, שהרי "לכך נבחרת", דכיון שהיה לאהרן מידות טובות – לכן בחר בו ה'.

יסודות עבודת ה' פ"א

• חלקת יהושע •

וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם. (ט)

(כב)

על פי אמרי דודי וצללה"ה ממעזרימש: "דבר אל בני ישראל ויסעו" נשמות יד טו], שצדיק אמת כל מעשיו תורה ותפלה. וזה: 'מה תצעק אלי', שאין אתה צריך להתפלל, כי אם אתה דבר אל בני ישראל, בדיבור בלבד יכול אתה לפעול.

וזה מרומז "וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם", בנשיאות ידיו לבד, היה ברכה ותפלה עבור ישראל.

דף לג:

• חלקת יהושע •

וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם. (ט)

(כב)

ידיים, מרמוז על המשכת השפע וברכה. [וזה] "וישא אהרן" וכו', שהתורה שלו בכוח להמשיך רחמים וחסדים ושפע טוב. [וכו'].

כמו שכתוב בשם הרבי ר' משה ליב

וצללה"ה מסאסוב באם איש ישראל

נותן יד כל אחד לחבירו, נעשה יד אחת ומגיע לרום שמים, וממשיכים למטה כל טוב.

מאמרים עמי קמה

• ואלה הדברים שנאמרו לדוד •

וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם. (ט)

(כב)

כי ידוע שבפרקי היד יש שישים עצמות כמספר האותיות בברכת כהנים. אשר האדם המתקן את מעשיו שרמוזים ביד, אזי ידו עצמה נעשית ברכה. וזה "וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם", דהיינו, שבנטילת ידיו ממש, היתה לברכה על ישראל, ומאיוזה טעם, "וירד מעשות החטאת והעולה", היינו, שתיקן את כל החטאות והרהורי ליבא בישא מן העם. כי 'מעשות' הוא לשון תיקון – 'ועשתה את צפרניה' [דברים כא יב]. 'זהשלמים', שהשלים כל מעשי ישראל לאביהם שבשמים.

פרשת לך עמי יב

• חלקת יהושע •

ויקריבו לפני ה' אש זרה אשר לא צוה אותם. (י א)

בעניין בני אהרן, אשר לא ציוהו. – על פי אמרו קודש הייחודשי הרבים וצללה"ה שאף שהיה בכוונות, אך היה חסר הציווי. ומדה טובה מרובה, מי שמקיים ציווי השי"ת בלא כוונות, מעלה השי"ת עליו כאילו כיוון בכל הכוונות וכו'. וזה מרומז ויק"ר יג לא ניתנו המצוות אלא לצרף את הבריות, שהשי"ת מצרף הכוונות והשגות אם מקיימים בפשטות. – וזה מרומז אשר לא צוה שהם חשבו בדעתם שאינם צריכים עוד לציווי השם יתברך וכו'.

דף לד

וכמבשר טוב (יסודות עבודת ה') כתב על דבריו:

והנה דבריו הקדושים הם קילורין לעינים ודבר גדול דיבר ונבארם אי"ה בהרחבה. שכתב לפרש שעיקר החסרון והחטא שהיה בקרבנם של נדב ואביהוא – הוא מה שנאמר "ויקריבו לפני ה' אש זרה אשר לא צוה אותם". ויסוד הדברים כמו שביאר הייחודשי הר"ם שדבר זה עצמו הוא מה שקרבנם היה חסר "אשר לא צוה אותם" – שהשי"ת לא צוה אותם ועשו בלא ציווי. וממילא אין תועלת בכל הכוונות הגדולות וההשגות בקיום המצווה כיון שאין את ציווי השם יתברך על מצוה זו.

• דברי בינה •

מעלת גרה בבהמה אתה תאכלו. (יא ג)
הנה הסימן מבהמות טהורות, הוא "מעלה גרה". וענין "מעלה גרה",

אמר כבוד הרב המגיד הקדוש מקאזניץ נבג"מ: דעיקר ענין האכילה הוא להעלות כל דברים הבהמיים וההומריים לשורש העליון. אבל הבהמה, כשהיא אוכלת, היא מורידה את המאכל, שאין בכוחה להעלות אותו. ולזאת הבהמה המהורה, הגם שאין בכוחה להעלות את המאכל, אף על פי כן אינה מורידת אותו, ולכן היא מעלת גרה, וחוזרת ומעלה את המאכל כמה פעמים, בכדי שלא להורידו. עד כאן דבריו הקדושים.

עמי סג

• ארון עדות •

ואת החזיר כי מפריס פרסה הוא וגו'. (יא

ז)

הנה לפעמים מרחין את האדם מן הקדושה בסבות שונות, ואף על פי כן צריך שיתחזק בכל מאמצי כוחו, וידחוק עצמו לתוך הקדושה, ואל ישגיח על הדחיות, כי זה רק נסיון שמנסין אותו מן השמים.

ודבר זה יש ללמוד מן החזיר, על דרך 'מלפנו מבהמות הארץ וגו' ואיוב לה יא. כי טבע החזיר דאף שמגרשין אותו בניזיפה, הוא חוזר ונכנס לאותו מקום, ואינה מועלת נגדו שום דחיה.

ועל שם זה נקרא חזיר מלשון חזרה. ולכן יש לו סימן טהרה ברגליו, דאף שכל גופו טמא אבל מרגליו יש ללמוד טוב לילך למקום שדחו אותו משם, שהיא מדה טובה לעבדות, והבן.

עמוד רח

• היהודי הקדוש •

ואת החסידה. (יא יט)

ופירוש רש"י: ולמה נקראת שמה חסידה שעושה חסד עם חברותיה. בשם היהודי הקדוש מפרשיסחא זצוק"ל, שכתב על פי טעם הקדמונים באיסור אכילת עופות טמאים, מטעם שמזגן רע ומולידיים טבע רע באדם האוכלם. ולכאורה פירוש רש"י על החסידה שעושה חסד עם חברותיה הוא סותר לטעם זה, ואמר, כי גם רש"י מודה לטעם זה, וכוונתו שעושה חסד רק עם חברותיה ולא עם בני חבורה אחרת שעומדת באכזריות למולם, וזהו הטבע ומזג רע שלהם. (נפלאות היהודי)

עמוד פט

• דברי בינה •

וכל הולך על כפיו בכל החיה ההלכת על ארבע טמאים הם לכם. (יא כז)*
וכל הולך על כפיו, רומז שהאדם לא יאמר שחם והלילה כחו ועוצם ידו עשה לו את החיל הזה, רק שיאמין שכל מזונותיו באים לו רק מרחמי השם יתברך עליו.
ונקט הלשון "הולך" שאפילו בטובת הנפש (היינו בדברים רוחניים), גם כן אל יתלה בכחו ועוצם ידו. וכמו שמבואר בעבודת הקודש מהרב האזולאי זצלה"ה זי"ע: שצריך האדם לומר בכל יום: "הריני מאמין שהכל ממנו יתברך, הן טובת הגוף, והן טובת הנפש". וזה מיוסד. על פסוק הזה: "וזכרת את ה' אלקיך כי הוא נותן לך כח לעשות חיל".

עמי סה

• זכרון משלי •

והתקדישתם והייתם קדושים. (יא מד)

איתא במדרש [ויק"ר כד ח]: גדולים ישראל יותר מן המלאכים. שהמלאכים אין להם רק קדושה אחת, וישראל יש להם שתי קדושות. מלאכים אין להם אלא קדושה אחת דכתיב [דניאל ד יד] 'במאמר קדישין שאילתא'. וישראל יש להם שתי קדושות, דכתיב 'והתקדישתם והייתם קדושים'.

כדי להבין ענין שתי קדושות, יש לפרש, דהנה כל איש ישראל נצמזה לקדש עצמו בכל מיני קדושות, ולא די בזה שהוא עצמו קדוש, רק שמחוייב לראות שבאם חבירו אין ביכולתו להגיע לקדושה, אזי הוא מחוייב להכניס מחלק הקדושה שלו לחבירו גם כן. וזהו פירוש של 'שתי קדושות', שהוא עצמו יהיה קדוש, וגם שיכניס מחלק הקדושה שלו לחבירו גם כן שיגיע לקדושה. [וכו']

והנה איתא במדרש [ברא"ר יא ח]: אמרה שבת לפני הקדוש ברוך הוא, לכולם נתת בן זוג ולי לא נתת בן זוג. אמר הקדוש ברוך הוא, כנסת ישראל יהיה בן זוגך. ויש להבין איזה השתוות יש בין כנסת ישראל לשבת, שיכולים להגיד שזה בן זוג של זה.
אמנם לפי מה שדיברנו מובן הענין. שכמו ששבת קודש משפיע היות לששת ימי המעשה, כמו כן כנסת ישראל. היינו, שכל אחד ואחד מישראל צריך להשפיע מקדושתו לחבירו גם כן, כמו שביארנו לעיל ענין שתי קדושות. ובזה נקראת כנסת ישראל בן זוגו של שבת.

שבת שובה עמי פה

